

BELLAHØJHUSENE – 60 ÅR PÅ TOPPEN AF KØBENHAVN

Udgivet af fsb afdelingsbestyrelsen 1-35 bellahøj

1953 – fsb afd. 1-35 bellahøj - 60 ÅRS JUBILÆUM - 2013

PÅ TOPPEN AF KØBENHAVN

Gennem historien har mennesket skabt værker der knejser over landskabet, fra gravhøje til Rundetårn til Storebæltsbroen. Historien om menneskets forsøg på at markere sig i landskabet, er historien om samfundets, religionens og teknologiens udvikling. Vores historie bor i landskabet. De historiske bygningsværker er skabt til praktiske formål, men er siden blevet monumenter over menneskets ambitioner. Netop fordi Danmark er relativt fladt, så er denne pointe tydeligere i Danmark end noget andet sted i verden. På landet stikker gravhøjene op og markere samfundets landlige begyndelse, mens byen selv indeholder sin egen historiske tidslinje, fra kirketårne til hypermoderne boligkomplekser.

Foto - Det Kgl. Bibliotek.

Bellahøj i Københavns nordlige udkant markerede de nye tiders ankomst i 50'erne, hvor de daværende entreprenørfirmaer Emanuel Jensen & H. Schumacher, Murer- og Entreprenørforretning A/S og Højgaard & Schultz byggede Danmarks første rigtige højhus – et af de første elementbyggerier herhjemme.

Frederikssundsvej 123, og Ved Bellahøj Nord 2 & 4, er opført efter det såkaldte "Kalton System" hvor de bærende vægge og dæk er støbt på stedet.

De øvrige huse på Bellahøj er opført efter en dengang helt ny teknik kaldet glideforskalling.

lå i Brønshøj. Men det tog alligevel nogle år, inden opgaven blev løst og byggeriet kunne påbegyndes.

Det skete i 1950/1951 efter, at den omtalte arkitektkonkurrence var blevet vundet af arkitekterne Tage Nielsen og Mogens Irming. Deres projekt var, at man ville bygge bl.a. en række højhuse - såkaldte punkthuse - og at de skulle ligge i en åben og parkagtig bebyggelse. Derudover anlagde man parkeringskældere under husene, som ikke kun skulle kunne bruges til parkering men også som beskyttelsesrum, hvis Danmark engang igen skulle blive besat.

Så det er ikke uden grund at, der på **Københavns højeste bakke**drag, hele 36 meter over havoverfladen mellem Brønshøj og Vanløse, ligger **Bellahøjhusene**, som er tegnet af arkitekterne: Svend Eske Kristensen, Ole Buhl, Edvard Heiberg, Karl Larsen og Harald Petersen, Dan Fink, A/S Dominans arkitektafdeling og Stadsarkitektens direktorat.

Bellahøj er resultatet af en arkitektkonkurrence som Københavns Kommune tog initiativ til allerede i 1944, hvilket der var flere grunde til. For det første ønskede man at etablere et "beskæftigelsesprojekt" for at minimere, at besættelsesmagten sendte så få danske tvangsarbejdere som muligt til Tyskland som under 2. verdenskrig. På det tidspunkt vidste man jo ikke hvor længe krigen ville fortsætte.

Dernæst havde man også fra kommunens side et ønske om, at ville afhjælpe den store boligmangel, der var opstået under krigen. Da krigen endelig sluttede i maj 1945 kunne man endelige påbegynde selve projekteringen. Forventningerne var store - ikke kun i København, men i hele landet - hvor alle så frem til de nye tider. Derfor sang alle også med på datidens landeplage: "*Når der kommer en båd med bananer, så har vi glemt alle sorger og savn. Den kan komme langt før end vi aner og lægge til i en ventende havn*" - en revy-sang lanceret af den folkekære skuespiller Ib Schønberg. Om den valgte placering af Bellahøjhusene blev det besluttet, at de skulle bygges omkring det grønne område ved det gamle landsted Bellahøj fra 1792, der

Inspirationen til Bellahøjhusene kom især fra den fransk-schweiziske arkitekt Le Corbusier. Han havde allerede i 1920'erne i hhv. hans projekt: **"En by for tre millioner mennesker"** (1922) og **"Plan Voisin"** (1925) foreslået, at man indrettede hele storbyer som områder med høje punkthuse, hvor alle nødvendige funktioner skulle være indenfor rækkevidde. Ved at bygge tæt og højt, gav det således mulighed for, at bruge et minimum af plads og samtidig muligt at få plads til masser af natur omkring en bebyggelse. Bellahøjhusene var et af de første store forsøg med elementbyggeri i Danmark. Derudover brød det med den traditionelle måde at bygge på.

Som noget nyt brugte man præfabrikerede betonelementer, der blev støbt sammen på selve byggepladsen – kaldet glideforskaling. Dette var en teknik, man tidligere havde benyttet til støbning af lange konstruktioner som f.eks. skorstene, siloer, bropiller – og nu altså også højhuse. Teknikken med glideforskaling er, at når man først er startet, så skal den udføres uden afbrydelser, hvorfor en nøje planlægning og en 24-timers arbejdsrytme er nødvendig.

Husene på Bellahøj var altså et eksperiment i sig selv da de blev bygget. Og ser man godt efter, vil man på nogle af blokkene kunne se, at teknikken var ny, idet nogle af husene på de nederste etager i de første huse buer lidt som følge af den tunge vægt ovenfra. Dette krævede derfor, at man i den våde cement måtte forstærke konstruktionen med ekstra stålrør inde i selv betonsøjlerne. Bellahøjhusene blev bygget i perioden fra 1951 og færdiggjort i 1956, og kom til at bestå af 28 højhuse på mellem 9 og 13 etager med i alt ca. 1.300 lejligheder.

Da vores boliger var færdigbygget var de ikke alene et eksempel på af de tidligste elementbyggerier i Danmark, men de var også på opførelsestidspunktet de højeste huse her i landet. Derfor kaldte man også Bellahøjhusene for "Danmarks første skyskrabere". Da det første hus stod færdigt og var indflytningsklar 1. april 1953 var den årlige husleje dengang på hele 36 kr. pr. kvadratmeter. I dag lyder det måske ikke af så meget! Men dengang var der tale om en kvadratmeterpris, der lå ca. tre gange højere i forhold til en normalhusleje i andre almenyttige boliger. Men så var lejlighederne også opvarmet ved centralvarme og de indeholdt alle et køleskab – noget som dengang var en topmoderne nyhed i forhold til datidens iskabe.

oo0oo

KOLLEKTIVHUSENE PÅ BELLAHØJ

På Bellahøj findes der to husblokke, som begge omtales "Kollektivhuse". Nemlig det første opført beliggende Frederikssundsvej 123. Senere kom så Bellahøjvej 44 til. Frederikssundsvej 123 er almindelige almene boliger opført af Foreningen Socialt Boligbyggeri (dengang kaldet **S.B.**, nu **fsb bolig**) – hvor langt de fleste lejligheder er på 2-værelser og kun udstyret med et lille trinettekøkken.

Tanken var nemlig, at beboerne ikke skulle "bebyrdes" med, at bruge tid på madlavning. I stedet skulle man købe spisekuponer, som man benyttede i »**Punkt 1**«. I 1967 ændredes navnet til »**ABC Restauranten**«. I dag »**Baronens Dagligstue**«.

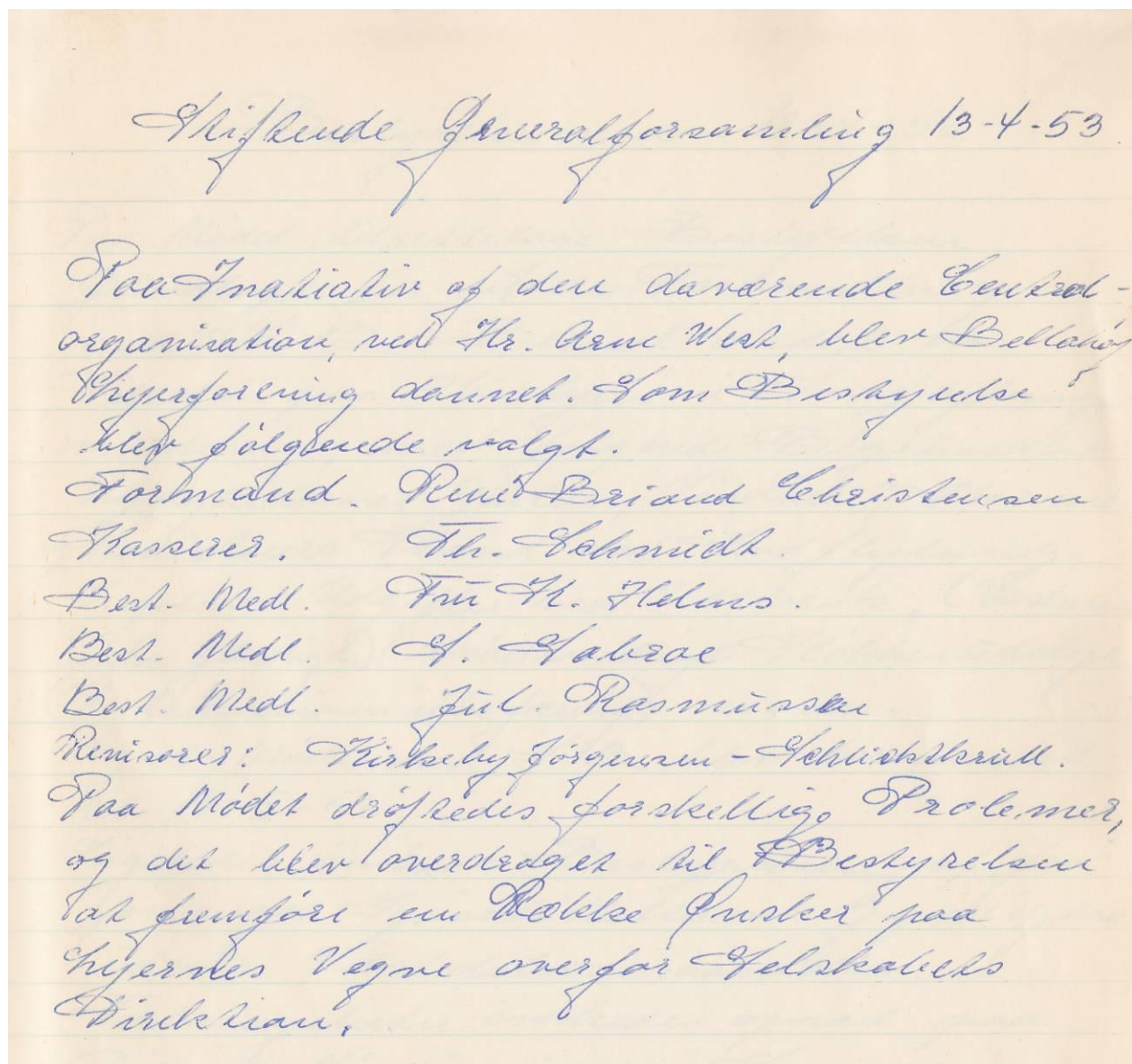
Foto - Det Kgl. Bibliotek.

Her ses bl.a. to slags entreprenørmaskiner anno 1952. Bagerst ses en af de store kraner til at løfte elementerne på plads, forrest laves en skråning med en gravemaskine og ser man godt efter trækkes den af en grå Massey Ferguson traktor.

Bellahøjhusene som vi kender dem stod alle færdige i 1957/1958. I 1971 opførtes et "ekstra skud på stammen" nemlig Kollektivhuset beliggende Bellahøjvej 44, der er bygget som en kommunal institution, hvor både ældre, førtidspensionister, psykisk syge og handicappede, der har behov for personalehjælp kan få anvist en særlig egen bolig, i trygge rammer med adgang til en række fælles aktiviteter og opholdsrum.

oo0oo

DEN STIFTENDE GENERALFORSAMLING

Stiftende Generalforsamling 13-4-53

Paa Initiativ af den daværende Centralorganisation ved Hr. Arne West, blev Bellahøj Lejerorganisation dannet. Som Bestyrelse blev følgende valgt:

Formand	Rene Brian Christiansen
Kasserer	Th. Schmidt
Best. Medl.	Fru K Helms
Best. Medl.	S Sabroe
Best. Medl.	Jul Rasmussen
Revisorer	Kirkiby Jørgensen - Schlichtkrull

Paa Mødet drøftedes forskellige problemer, og det blev overdraget til bestyrelsen at fremføre en række ønsker paa Lejerens Vegne overfor Selskabets Direktion.

AFSKRIFT AF NOGLE AF DE GAMLE REFERATER

Ib Graabæk har været en tur i bestyrelsen arkiv og har her - blandt rigtig meget - fundet:

Bestyrelsesmøde den 18-04-53 - »På mødet tilrettelagte Bestyrelsen grundlag for videre forhandling med S.B. (fsb)«. Blandt andet en dekort på Huslejen i indflytningsmåneden. Der blev ud fra følgende grundlag truffet beslutning om: »Lejlighedernes, Gulve, Vinduer, Karme og Radiatorstand ved indflytning. Ligeledes udgifter ved ude vask (vaskeriet ikke færdig) unødvendig Køkkenudstyr (Restaurationen ikke færdig) m. m. og et møde med S.B. blev berammet til 19-05-53. Ligeledes ønskede Bestyrelsen, at få forlænget Spisebilletternes Gyldighed udover indflytningsmåneden. Tætningslister ønskes opsat paa døre og vinduer inden sommermånedernes ophør«.

Møde mellem S.B. (fsb) og Bellahøjs Lejerforening 19-05-53 - Mødet handlede om fejl og mangler i de ny opførte lejligheder. »De fremførte ønsker til S.B. (fsb) blev efter forhandling partnerne imellem ordnet på følgende måde; indflytning før 15. april - $\frac{3}{4}$ maanedes husleje i dekort, indflytning efter 1. maj $\frac{1}{4}$ maanedes husleje i dekort. De øvrige konstaterede fejl og mangler ved ejendommen, blev der givet tilsagn om, at faa ordnet inden aarets udgang«.

Det efterfølgende er blot uddrag fra andre bestyrelsesmøder – Den 29 marts 1955 var der forhandling med »**Punkt 1**« (nuværende Restaurant Baronen). S.B. (fsb) var kontraktlig forbundet over for restauranten til mindst 2 år, (spisebilletter.) Spisebilletterne **skulle købes**«. På mødet besluttes samtidig, at »der skulle betales et kontingent på 4,00 kr. per år (hvor af de 0,50 kr. skulle gå til fællesorganisationen)«. Dengang havde man kun stemmeret på generalforsamlingen, hvis man betalte særskilt kontingent.

Den 13. december 1955 bliver nr. 2 og 4 nævnt, angående, at der var blevet lovet et tørre rum, den 5. marts 1955 bliver 10 og 12 nævnt. Her nævnes det også fra S.B. (fsb), »at arkitekten havde vendt huset den forkerte vej. Prisen på spisebilletterne skulle stige fra 3,00 kr. til 3,25 kr.«. Bestyrelsen »kræver over for S.B. (fsb) at de får medbestemmelse om ejendommens økonomiske forhold sammen med de 48 andre afdelinger så S.B.'s. (fsb) magt bliver brudt. De to direktørers apanage er på 67,000 og der er 50 ansatte, det blev fundet mærkeligt at man ikke ad partivejen kunne opnå noget når fællesorganisationen, var så Socialdemokratisk præget. Formanden henstillede til at man afholdt sig fra at blande partipolitik i debatten. Dir. Herman fandt det rimeligt at det finske bad blev sat i gang...«, (åbenbart under vaskeriet da det er sagt i forbindelse med dette).

I 1957 »Jul Rasmussen beklagede sig over manglende afmærkning. Når folk kommer med taxa til Frederikssundsvej 123, kollektivhuset, kan chaufføren aldrig finde frem til det rigtige sted, fordi der mangler afmærkning. Det giver også anledning til adskillige misforståelser, at der er to veje, der hedder Ved Bellahøj. Måske burde man give dem tilføjelsen nord og syd«. I 1960 begyndte man at sætte radio og tv antenne op. 16. februar 1962 oprettes en ungdomsklub i bindingsværkgården på dyrskuepladsen til ca. 100 medlemmer. Skrammellegepladsen mellem teateret og skolen betales af kommunen og boligselskaberne. Marts 1962 »belysningen og veje overtages af kommunen 1. april 1962«.

I 1965 blev der talt om at etablere en ungdomsklub. I 1968 fik gårdmanden bevilget telefon da han skulle kontaktes i inspektørens fravær. I 1972 skiftede »**Bellahøj lejerforening**« navn til Beboerforeningen **afd. 1-35 bellahøj**, i 1974 »Fiskeforretningen på torvet Frederikssundsvej 123 skal udlejes til en Radiomand med værksted og kontor«. Den 26-marts 1974 står der i et referat, at bl.a.: »Københavns bygningstilsyn forlangte, at al tildækning som fsb har opsat - det gælder også dem beboerne har sat op«.

DE GRØNNE PLÆNER OG FRILUFTSCENEN

I forbindelsen med projekteringen af Bellahøjhusene blev det besluttet, at de ikke kun skulle bestå af højhuse. Derfor fik en af datidens førende danske havearkitekter C. Th. Sørensen til opgave, at stå for anlæggelse af udendørsarealerne. Udover at Bellahøjhusene kom til at ligge på et hvælvet terræn i en parkagtig ramme med spredte grupper af asketræer og masser af grønne områder, skulle der også være plads til steder, hvor børnene kunne lege, samt små grønne oaser med borde og bænke hvor det var oplagt for beboerne at mødes i et socialt fællesskab.

I parken, der adskiller hhv. nord og syd områderne, lå der allerede en friluftsscene, anlagt lidt i stil som et oldgræsk amfiteater. Her valgte C. Th. Sørensen, at den skulle vendes 180 grader så tilskuerne ikke længere fik den generende aftensol i ansigtet og derfor ikke rigtigt kunne se, hvad der foregik på scenen.

Friluftsscenen - der i øvrigt kan rumme hen imod 2.000 mennesker - er i årenes løb blevet brugt til adskillige teaterforestillinger og musikarrangementer, men benyttes i dag mest i forbindelse Skt. Hans bål og som kælkebakke om vinteren.

oo0oo

GRØDSLLOTTE, NOTABILITETER OG BLEVASK

Oprindeligt var Bellahøj tænkt som almenyttige boliger til "arbejdere". Men det viste sig hurtigt, at det var den bedre middelklasse, der flyttede ind. Og måske fordi huslejerne allerede dengang lå i den høje ende, blev Bellahøjhusene da også i folkemunde kaldt for "grødslofterne", hvilket refererede til, at man mente at beboerne sikkert ikke havde råd til, at sætte andet end grød på middagsbordet.

Men Bellahøj var og er et prestigefuldt byggeri, så derfor flyttede nogle af datidens kendte notabiliteter ind på eksklusive Bellahøj. Blandt nogle af indflytterne kan nævnes skuespillerne Preben Neergaard og Poul Reichardt. Af andre berømtheder var der radioværten Elith Nørholm og sangerinden Debbie Cameron. Derudover blev flere af lejlighederne udlejet til ansatte fra nogle af de udenlandske ambassader ligesom Bellahøj har haft flere politikere og borgmestre boende. Men vi har så men også i flere år haft filminstruktøren Martin Strange-Hansen, der i 2002 vandt en Oscar for sin kortfilm »Der er en yndig mand«, boende sammen med hans familie her på Bellahøj.

Noget helt unikt var, at man i de første år tilbød beboerne – mod ekstra betaling - en mulighed for, at aflevere sit snavsede vasketøj i poser om morgenen til portneren, der dengang havde kontor i Frederikssundsvej 123. Eksempelvis ens beskidte stof bleer som derefter blev vasket, tørret og lagt sammen. Det var noget som for mange dengang virkelig var en stor håndsækning i hverdagen – især for de travle børnefamilier - bl.a. fordi det var en tid fra før engangsbleerne blev opfundet.

oo0oo

LØST OG FAST OM DE SIDSTE 60 ÅR

Når en bebyggelse kan fejre 60 års jubilæum, er der naturligvis mange fortællinger fra dengang da Bellahøj var nyopført. Desværre er der her ikke blevet plads til dem alle, men kun et par enkelte fortællinger her i jubilæumsskriftet.

En af vores beboere - som i øvrigt har boet på Bellahøj siden 1953 (og det endda i den samme lejlighed) – fortæller bl.a., hvordan flyttemændene måtte bære familiens møbler helt op på den øverste etage, fordi elevatorerne endnu ikke var færdig etableret og klar til normal drift. Og da elevatorerne så langt om længe kunne benyttes, viste det sig hurtigt, at det ikke kun var beboeren der kørte i dem. Faktisk var det sådan, at mange københavnere i de første år valgfartede til Bellahøj, for at køre med elevator helt op til toppen, så også de kunne se ind over hovedstadens mange tage, grønne spir, Øresund og i klart vejr endda helt til Sverige.

Det fortælles også, at da man opførte nr. 10/12 skete der det uheldige, at en af løftekrannerne knækkede da den skulle hejse et par af de tunge betonelementer op. Det kostede desværre en ung tømmersvend livet, der gik på byggepladsen neden for. Det viste sig senere, at arkitekten havde vendt blokken forkert. Det er derfor at hovedindgangen til nr. 10/12 ligger med indgang fra stien og ikke fra vejen.

Nogle år senere skulle varmecentralen have ny og højere skårsten. Derfor blev det besluttet, at den gamle skårsten skulle sprænges væk, hvilket resulterede i et kæmpe brag, der var så højt og rungende at: *"porcelænet i vores lejlighed klirrede. Men intet gik heldigvis i stykker"*.

Der er mange andre fortællinger fra beboerne. Men der er alligevel en historie som overskygger dem alle - nemlig den voldsomme tagbrand i maj 2002! En dag, som mange af vores nuværende beboere - særligt de der boede i nr. 12 - fortsat husker med skræk. Heldigvis kom ingen fysisk til skade, men mange fik for altid ødelagt ens personlige ejendele pga. af vand- og sod skader.

Fotos © - Gengivet med tak til Brandvæsenets Videogruppe.

Tekst fra hændelsesrapport - her i uddrag – skrevet af vagthavende brandinspektør Ove Holm Jensen

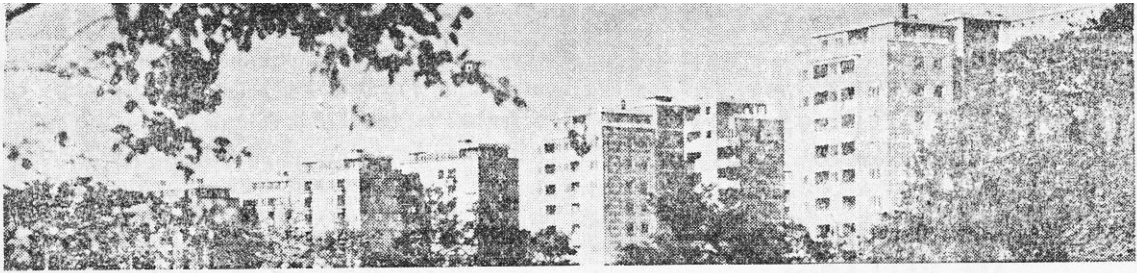
Branden opstod i nogle pulterrum på øverste etage. I alt udbrændte ca. 300 m² pulterrum. Heldigvis blev branden stoppet således, at brandspredning til taglejligheden i nr. 10 blev undgået. Da etageadskillelserne var af beton blev der ligeledes heller ingen gennembrændinger til under-

liggende lejligheder, dog var der omfattende vandskader i lejlighederne.

Brandvæsenet havde i alt 11 brandkøretøjer, 2 ambulancer og 44 brand- og ambulance folk på stedet, da indsatsen var på sit højeste.

Efter tagbranden i 2002 blev pulterrummene i øvrigt ombygget og indrettet til to nye taglejligheder. Det er i øvrigt ikke første gang, at der er indrettet nye boliger på Bellahøj. Således blev bl.a. stuelejligheden i nr. 5 oprindelig benyttet til tørre- og rulle rum. I nr. 123 lå engang en fiskeforretning (nu børnehave) og i stuen nr. 6, lå oprindelig en kiosk og ismejeri (ombygget og indrettet som ejendoms kontor i 2010).

BEBOERBLAD – DET FØRSTE VI HAR I VORT ARKIV

Lejerforeningen **Bellahøj**

Tilsluttet »Fællesorganisationen af lejerforeninger i Socialt Boligbyggeris ejendomme«

3. årg.

APRIL 1958

nr. 4

Th. Troen

Klinik for kunstige tænder

Frederikssundsvej 157¹

Bella 3667

Lejerforen. generalforsamling

Den 14. april afholdtes årlig generalforsamling i restauration Punkt 1. Formanden bød de fremmødte velkommen og bad om forslag til dirigent. Hertil valgtes N. Clausen fra Fællesorganisationen, der takkede for valget og oplæste dagsordenen.

Pkt. 2. Protokollen oplæstes af fru Lyngmar, og da ingen ønskede ordet hertil, godkendtes denne enstemmigt.

Formandens beretning oplyste, at det var femte gang, der blev afholdt generalforsamling på Bellahøj. Om medlemstallet kunne han give følgende oplysning:

Der var 172 medlemmer mod 164 ved sidste generalforsamling. Ved Bellahøj 2—4 tegner sig for 61 pct., nr. 6 har 70 pct., blokkene 10 og 12 ligger imidlertid helt nede på 24 pct., nr. 5 har 55 pct., medens kollektivhuset tegner sig for 82 pct. Der har været afholdt 8 bestyrelsesmøder samt et par telefonmøder. Et møde er afholdt med SBs ledelse, referatet heraf havde været meddelt i lejerbladet. Var tilfreds med at man nu endelig havde modtaget indskudsbeviserne.

Der har været afholdt et julearrangement sammen med Munkevangen, men deltagerantallet fra Bellahøj havde været ringe. Der var yderligere afholdt en fastelavnsfest, der var gratis for børnene. Hertil modtog vi

med den personlige service

Deres Lillebil - De kan altid komme ud og hjem med vore vogne

DETTE MÆRKE ER

DERES GARANTI

TAGA 4711

ÆGIR 4711

FOR HURTIG, HØFLIG

OG REEL BETJENING

— ALTID EN VOGEN TIL D

Foreningen
Socialt Boligbyggeri

Rådhuspladsen 59
Tlf. Minerva 2144

Kontortid: Kl. 10-15, lørdag 10-12

Afd. BELLAHØJ

Inspektør: Immanuel Ejlertsen
Kontor: Fr.-sundsvej 123 C. - Bella 7614
Kontortid: Hverdag kl. 9-10, samt tirsdag kl. 17³⁰-18³⁰

Bellahøj Kollektivhus

Kontortid: Hverd. kl. 7³⁰-10 og 16-18³⁰, lør. kun 7³⁰-10
Maskinmester: P. Christensen, Bella 7381

Gælder det Chokolade,
Konfekter eller Is, så er det

Chokoladeforretningen
Fr.sundsvej 114 B

GERDA KASLUND

AUT. FODKLINIK

Aut. af den alm. danske Lægeforening

Træffes 9-16 (undt. lørdag) anden tid efter aftal

Borups Alle 278 - Ægir 7729

**Bellahøj Auto-
Service**

Værkstedet i Garagekom-
plekset, BELLAHØJVEJ 2-8

*Vask - smøring samt alle
reparationer — Deres vogn
vil altid være klar med ser-
vice om morgenen*

Telefonen svarer altid - Bella 10 960 - privat

som gave kr. 11,82 i småmønt, ligesom HB. havde gi-
vet tilskud. Dette takkede man for.

Der har været afholdt valg til SBs repræsentantskab. Deltagelsen fra beboerne på Bellahøj havde været ringe, men alligevel var Fællesorganisationens kandida-
ter med Arne West og Kai Hansen i spidsen alle ble-
vet valgte, medens oppositionen ingen fik valgt.

Ved 2—4 har en sag løbende med belysningsvæsenet, der vil have betaling for fire rum mod tidligere tre, der arbejdes videre med sagen.

Herefter fik redaktøren af lejerbladet ordet og ud-
talte, at det var en udsøgt ære at være redaktør. Han redegjorde for sit virke eller mangel på virke, han mente, at han mere var redaktør af navn end af gavn. Der var udkommet 12 blade i årets løb. Man havde i bestyrelsen diskuteret, om bladet kunne laves mere interessant, indholdet havde dog været af oplysende og orienterende karakter. Efterlyste iøvrigt indlæg fra beboerne. Man havde talt om kun at udgive et kvar-
talsblad, men dette var ikke praktisk gennemførligt. Der vil nu blive gjort et forsøg på at interessere de øv-
rige ejendomme på Bellahøj for et samarbejde på dette felt.

Under den påfølgende diskussion havde flere ordet, man talte for og imod opstilling af en vippe. Der blev talt om ensrettet færdsel på Ved Bellahøj eller nedsat kørehastighed. Der blev videre talt om de store reg-
ninger ved fraflytning. Der udtaltes ønske om opret-
telse af en babysitterklub, og der efterlystes en sliske til barnevognskælderen. Det blev foreslået at få ind-
rettet en skrammellegeplads. Endelig omtalte forman-
den nogle klager, der var kommet vedrørende Ved Bellahøj 6, hvor det ofte flød med papir, glasskår, kapsler og kasser, dette kunne lejerne ikke være tjent med. Meddelte, at bestyrelsen ville tage sig af alle de fremførte ting og se at få det bedste ud af det.

Kassereren fremlagde det reviderede regnskab, der balancerede med kr. 982,52. Efter et par forespørgsler godkendtes regnskabet enstemmigt.

Ved valgene blev C. Schlichtkrull enstemmigt gen-
valgt til kasserer. Svend Johansen nyvalgte til sup-
pleant. Til revisor genvalgte P. Kamp, og som revi-
sorsuppleant valgtes frk. Bay Hansen.

Clausen, der i forvejen havde overbragt FOs hilsen, sluttede mødet med at takke for en god og saglig debat.

referent.

BELLAHØJ PÅ FILM, TV OG PÅ FRIMÆRKE

I gennem tiden er Bellahøj ofte blevet benyttet som "location" for danske biograffilm og til en lang række programmer til fjernsynet.

Første gang var i danske film "**Det var paa Rundetaarn**", der havde premiere 2. juledag 1955, og hvor nogle af de medvirkende, var datidens mest kendte skuespillere - bl.a. Ove Sprogøe, Dirch Passer, Bodil Steen, Buster Larsen og Kjeld Pedersen.

I nyere tid genkender vi vores højhuse fra DR's tv-serie "**Krøniken**", fra 2003-2006 hvor Palle og Søs personificerer datidens fremskridt og modernitet og derfor naturligtvis skulle bo i en funktionel bolig med udsigt over byens storhed.

Men det er ikke kun i film og på tv – herunder reklamefilm - vi har/og fort sat kan kunnet se vores højhuse. I 2003 kunne man således se Bellahøjhusene gengivet da Post Danmark udgav et 4 kroners frimærke.

oo0oo

OM NAVNET BELLAHØJ

Selve navnet **Bellahøj** skulle efter sigende stamme fra 1792, hvor handelsmanden Moses Levin Martin Leopold Mariboe opkaldte sin ny erhvervede lystgård efter sin hustru, **Bella** f. Henriques. Og da der i det som nu hedder Bellahøjparken lå 4 vikingegravhøje (hvoraf de 3 i dag ses tydeligt), var det således oplagt at den ny erhvervede gård fik navnet **Bellahøj**. Gården kan i øvrigt spores helt tilbage til år 1682 – altså små 25 år efter, at svenskerne fra 1658 – 1660 med Kong Karl Gustav II i spidsen belejrede hovedstaden, ved bl.a. at anlægge sin soldaterlejer netop i Brønshøj og særligt fordi man herfra bakketoppen kunne rette sine kanoner mod København.

Efter statsbankerotten i 1813 måtte familien Mariboe dog opgive deres lystgård, og den blev solgt til Kontraadmiral Magnus Lütken, for 85.000 rigsdaler. Om disse nye ejere - slægten Lütken – siges det, "at man førte stort hus" derude på Bellahøj. Således berettes der om, at der dengang kom masser af datidens kendte københavnere helt ud til Brønshøj for at nyde den store gæstfrihed på lystgården Bellahøj.

I 1867 indkøbte familien den nærliggende gård "Lille Bellahøj" (opført 1848-49) med tilhørende jorder, som herefter blev indlemmet i Bellahøj, og derefter var på hele 100 tdr.

I 1899 solgtes en stor del af jorderne til Københavns Kommune. Selve gården Bellahøj, haven og parken omkring Bellahøj samt bygningen "Lille Bellahøj" forblev i familien Lütkens ejerskab. Det samtidig af familien bestemt, at kommunen skulle overtage resten af ejendommen når den sidste af de dengang daværende beboere fraflyttede eller døde, hvilket skete i 1932 da - datteren og stiftsdame på Vallø Slot - Henriette Julie Poulina Lütken døde.

I 1875 overtog Otto Hans Lütken (1813-1883) ejerskabet af lystgården Bellahøj. Han var derudover i en årække også sognerådsformand og er i øvrigt begravet på Brønshøj Kirke-

oo0oo

BELLAHØJMARKEN

Foto © - Gengivet med tak til Erik V. Pedersen.

Her ses en sporvogn fotograferet i 1960 for enden af Dyrskuepladsen ved Borups Allé/Hulgårdsvej.

Sporvognen blev i øvrigt i folkemunde kaldt for linje "BUH" bl.a. fordi linenummeret viste en ko.

alverdens campister, der slår sig ned på Bellahøj Camping.

I 1937 besluttede Københavns Kommune, at der skulle indrettes restauration i den gamle gård, og i 1938 åbnedes Restaurant Bellahøj.

Det var i øvrigt samme år, hvor man begyndte med at afholde årlige dyrskuer på Bellahøjmarken (ikke at forveksle med Bellahøj Parken), noget som mange af vores nuværende ældre beboere her på Bellahøj og københavnere i øvrigt, sikkert erindre og kan fortælle en masse om.

Men i takt med at København udviklede sig til en moderne hovedstad, var det dog ikke specielt hensigtsmæssigt med transport af alle de mange kreaturer, heste, grise og får gennem storbyens gader. Derfor flyttede man i 1967 de årlige dyrskuer til Roskilde, hvor de fortsat afholdes.

Nu benyttes Bellahøjmarken hovedsageligt af alskens handlende og andet godtfolk i forbindelse med de forskellige kræmmermarkeder, der afholdes to-tre gange om året, eller om sommeren når marken benyttes af

oo0oo

LIDT OM BRØNSHØJ

Den ældst kendte benævnelse af Brønshøj ("Brunshoga") stammer fra et pavebrev, dateret til 21. oktober 1186. Det indeholder bl.a. en bekræftelse fra pave Urban II, at ærkebiskop Absalon havde en ejendom i landsbyen.

Brønshøj Kirke ligger i Brønshøj. Kirken har siden sognets indlemmelse i Københavns Kommune, været den ældste bygning i København og er opført i 1180'erne af biskop Absalon i romansk stil med kridt-kvadere som materiale.

I 1658-1660, i forbindelse med "Den store nordiske krig", blev landsbyen sammen med det omgivende land omdannet til en kæmpe befæstet militærlejr, kaldet Carlstad, da den svenske konge Karl X Gustav iværksatte en belejring af København. Levn efter befæstningen, der på sit højeste husede lige så mange mennesker som København, kan stadig findes i området.

I slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet udviklede den landlige bebyggelse sig til at blive en forstad til den hastigt voksende storby, København.

I 1901 blev Brønshøj sammen med en række nabolandsbyer en del af Københavns kommune.

oo0oo

OMÅDET OMKRING BELLAHØJ

Udover at man, særlig i vinterhalvåret, frit kan færdes på Bellahøjmarken, skal det også nævnes, at vi som beboere har mulighed for at nyde en række andre rekreative områder, der ligger i umiddelbar nærhed af Bellahøjhusene.

I syd kan man således gå eller motionere omkring Degnemosen, der bl.a. byder på et rigt fugleliv. I nord på den anden side af Frederikssundsvej findes Hyrdevangen der udover en lille sø også har en dejlig stor legeplads.

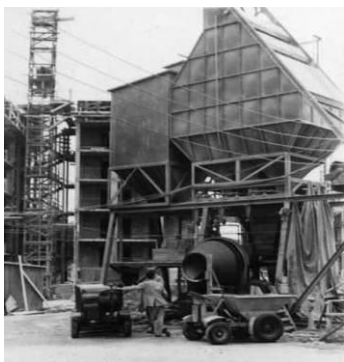
Derudover ligger Bellahøjhusene tæt på Bellahøjhallen og Bellahøjbadet (tidl. friluftsbad) som nu kan benyttes hele året, bl.a. efter at den store indendørs svømmehal åbnede i 2008.

Midt imellem Bellahøjhusene, for enden af Hvidkildevej, besluttede Københavns Kommune i 1965, at der skulle opføres et stort udstillingscenter. Og det fik naturligvis navnet Bella Centret. Der var dog tale om, at det kun skulle være en midlertidig bygning, imens man opførte et mere permanent udstillings- og kongrescenter. Det kom til at ligge på Amager hvor det åbnede i 1972 bibeholdende sit oprindelige navn Bella Centeret. Efterfølgende viste det sig, at københavnernes fortsat havde behov for et sted, hvorfra der kunne dyrkes forskellige sports-, idræts- og et liv til mange andre aktiviteter, besluttede man at lade denne midlertidige bygning blive stående permanent. Men nu med ny navn – nemlig Grøndals Centret.

Grøndal Centret er et af Nordeuropas største og benyttes dagligt af ca. 3000 brugere og har der udover mulighed for at dyrke idræt også bl.a. en teatersal, mødelokaler, et cafeteria samt et bowlingcenter. Derfor som Bellahøj beboer behøver man altså ikke nødvendigvis, at bevæge sig ret langt væk, hvis man altså skulle have lyst til at gå sig en dejlig tur, eller dyrke en eller anden form for idræt.

Dette var så lidt om vores 60 år gamle højhuse som udover, at være banebrydende indenfor dansk arkitektur også har været vidt eksponeret i gennem årene i talrige film, på tv - ja selv engang på et frimærke – kort sagt, man kan vel konkludere at Bellahøj er et velkendt og berømt stykke dansk boligkultur, men mest at alt et sted, hvor langt de fleste er rigtigt glade for at bo.

ooOoo

Foto - Det Kgl. Bibliotek.

På første foto ses en af de store cementblandere. Hvilket højhus der opføres på det midterste foto vides ikke. På sidste foto ses, at S.B. (fsb) og KAB var blevet færdige med opførelsen af deres højhuse i nord, men også at AAB endnu kun lige var kommet i gang.